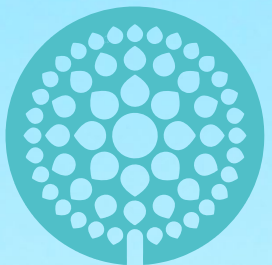

Bakony-Balaton

Geopark

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Új Nemzeti
Kiválóság Program

3D-S GEOTÓPMODELLEK A BAKONY-BALATON GEOPARKBAN

HAJDÚ *Edina*

PÁL *Márton*

MTA Térképészeti Tudományos
Nap

2023. december 8.

ELTE IK Térképtudományi
és Geoinformatikai Intézet

Földtudományi örökségvédelem

Brilha (2016) nyomán módosítva

Képek forrása: Turista Magazin

Terület bemutatása, célkitűzés

Készítette: Pál Márton

Bakony-Balaton UNESCO Globális Geopark + + Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága

Cél: geohelyszínek 3D modelljeinek webes megjelenítése
tudománynépszerűsítési és turisztikai céllal

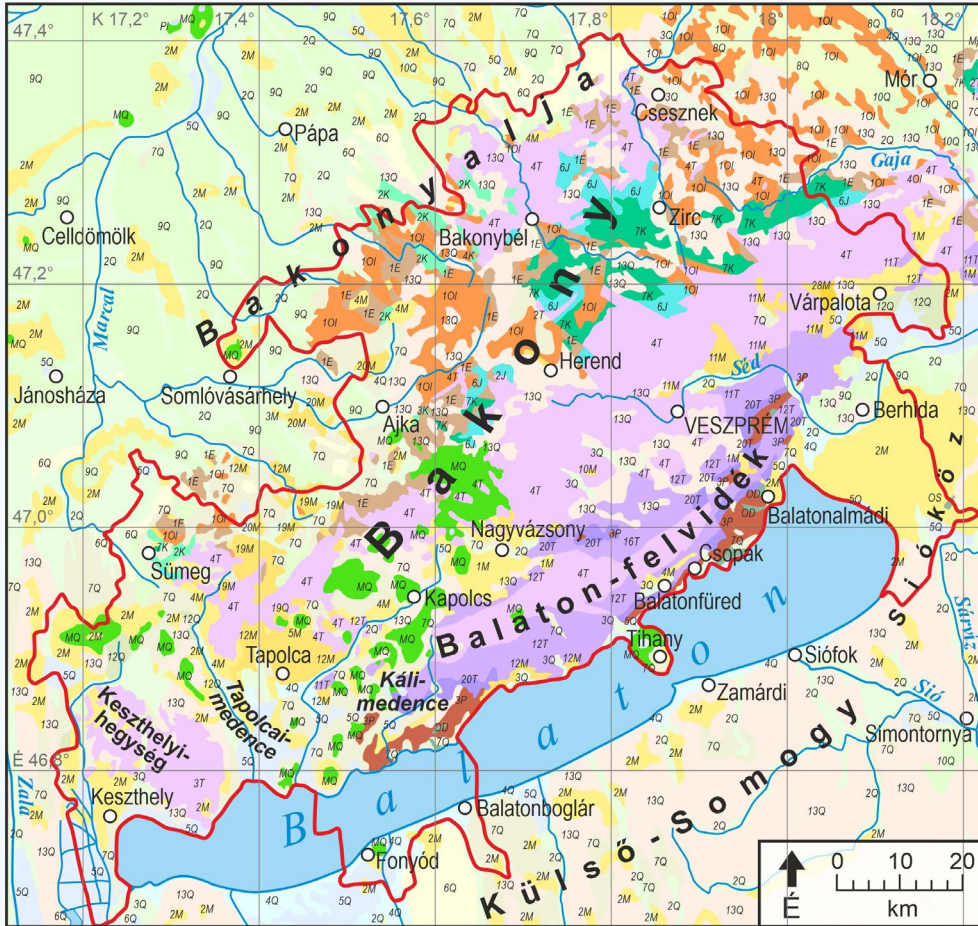
- 12 helyszín került kijelölésre: sikeres engedélyek
- Például: Csobánc, Szent György-hegy, Hegyestű, Aranyház, Úrkúti-őskarszt
- Előre megtervezett terepi napok
  - Egy nap akár több helyszínen
- Modellek ,tesztelése'

Köcsi-tavi alapszelvény

Fotót készítette: Korbély Barnabás

Terület bemutatása, célkitűzés

Készítette: Pál Márton

Bakony-Balaton UNESCO Globális Geopark + + Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága

Cél: geohelyszínek 3D modelljeinek webes megjelenítése
tudománynépszerűsítési és turisztikai céllal

- 12 helyszín került kijelölésre: sikeres engedélyek
- Például: Csobánc, Szent György-hegy, Hegyestű, Aranyház, Úrkúti-őskarszt
- Előre megtervezett terepi napok
  - Egy nap akár több helyszín
- Modellek ,tesztelése'

Köcsi-tavi alapszelvény

Fotót készítette: Korbély Barnabás

Geoturizmus - geohelyszínek

- Idegenforgalmi ág:
  - Földtudományi, kulturális és infrastrukturális értékek
- Geoparkok:
  - Szervezett intézmények
  - Társadalmi hatások
  - Népszerűsítés, oktatás/kutatás
  - Fenntartható fejlődés
- Egyéb szervezett intézmények:
  - nemzeti parkok, natúrparkok, stb.
- *Geohelyszínek*: látványos, tudományos jelentőségű, élettelen objektumok

Szentbékáló, Kőtenger
Fotót készítette: Korbély Barnabás

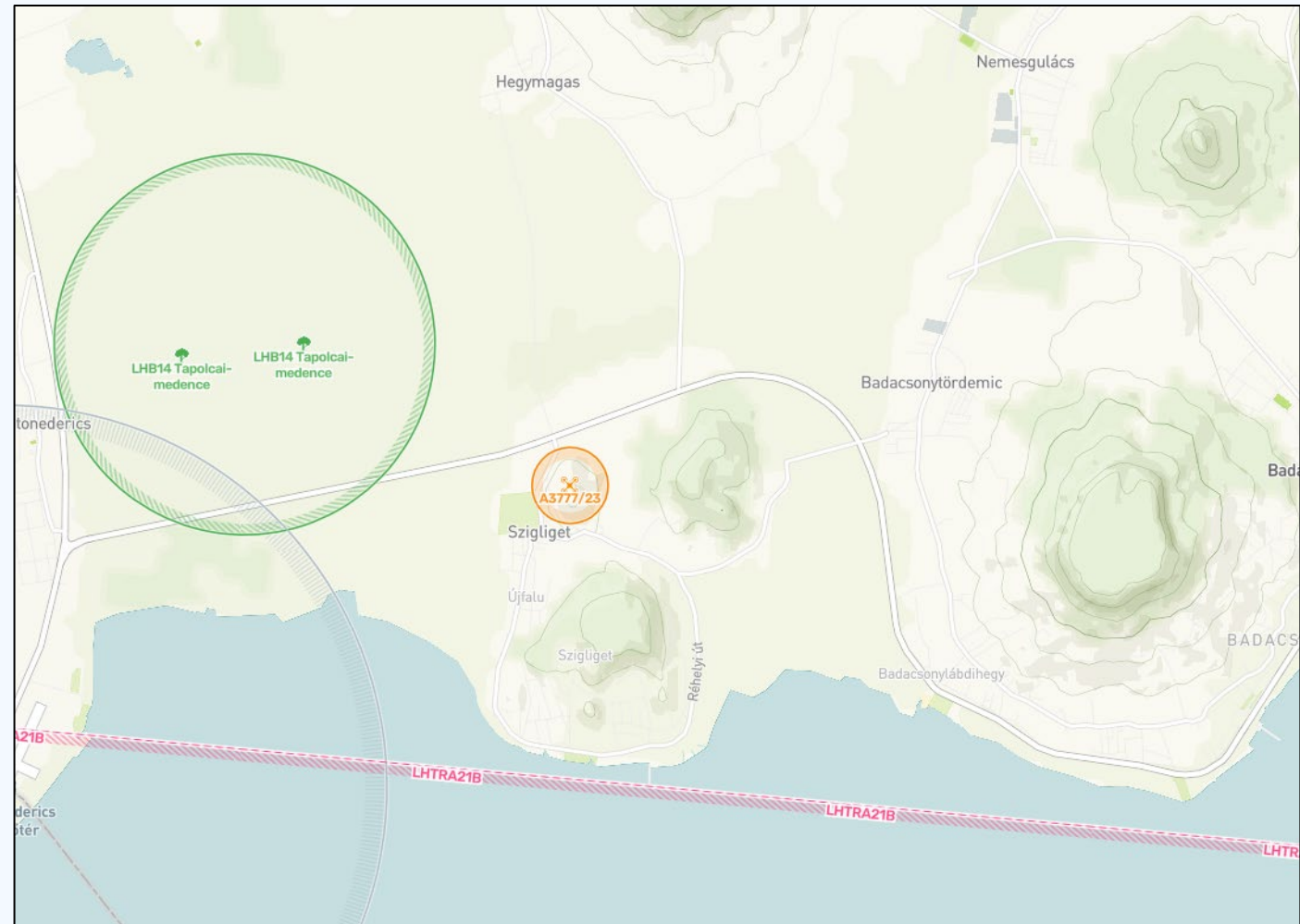

Csobánc vára
Fotót készítette: Pál Márton

Fotogrammetriai felmérés – engedélyek, jogi követelmények, tervezés

- Eseti légtér igénylése
- Természetvédelmi terület
→ engedélyek
- Veszprém Vármegyei Kormányhivatal
- Fontos időjárási tényezők:
  - Csapadék
  - Szél
  - Szélsőségesen hideg vagy meleg

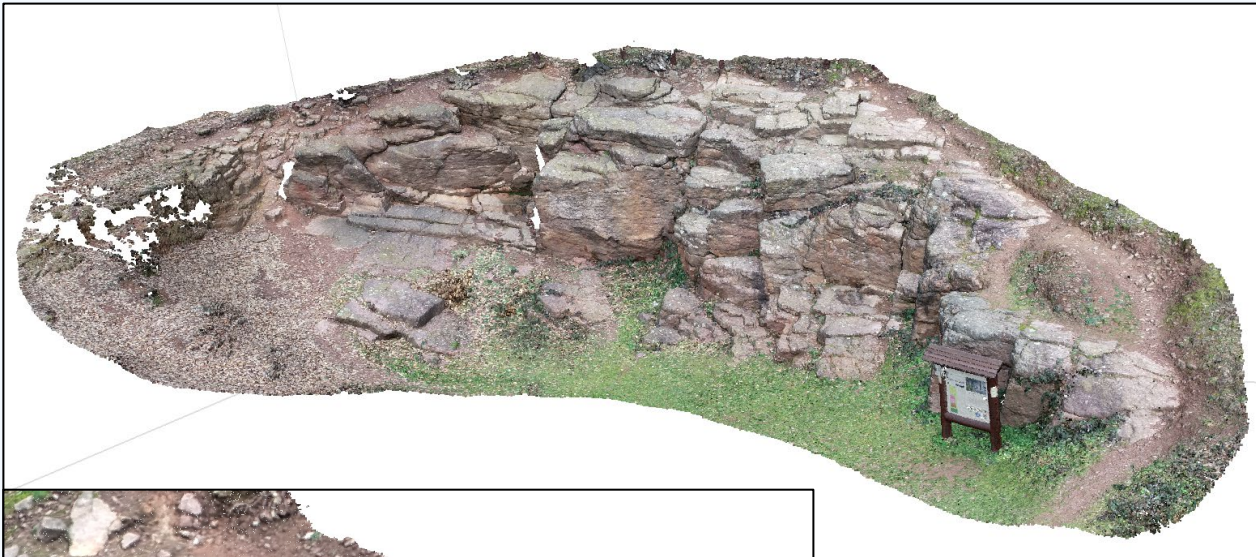
Fotogrammetriai felmérés - terepi munka

- 8 terepi nap, 12 helyszín
- DJI Phantom 4 Pro+ UAS eszköz
- 2+1 felvételezési módszer:
  - Manuális repülés
  - Pix4Dcapture tervezőszoftver
→ megtervezett
  - Előre megtervezett + manuális repülés
- Automatikus képrögzítés:
  - 80%-os vízszintes átfedés
→ 1000< kép minden geohelyszín esetében

Hegyestű, felmérés
Fotókat készítette: Oláh Krisztina

Pontfelhő

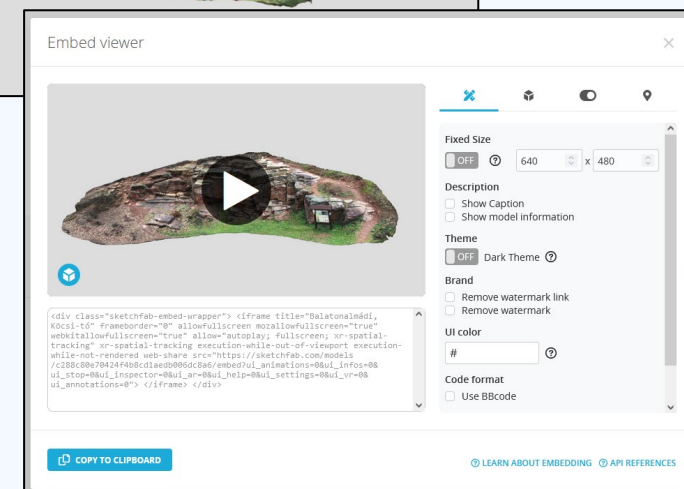
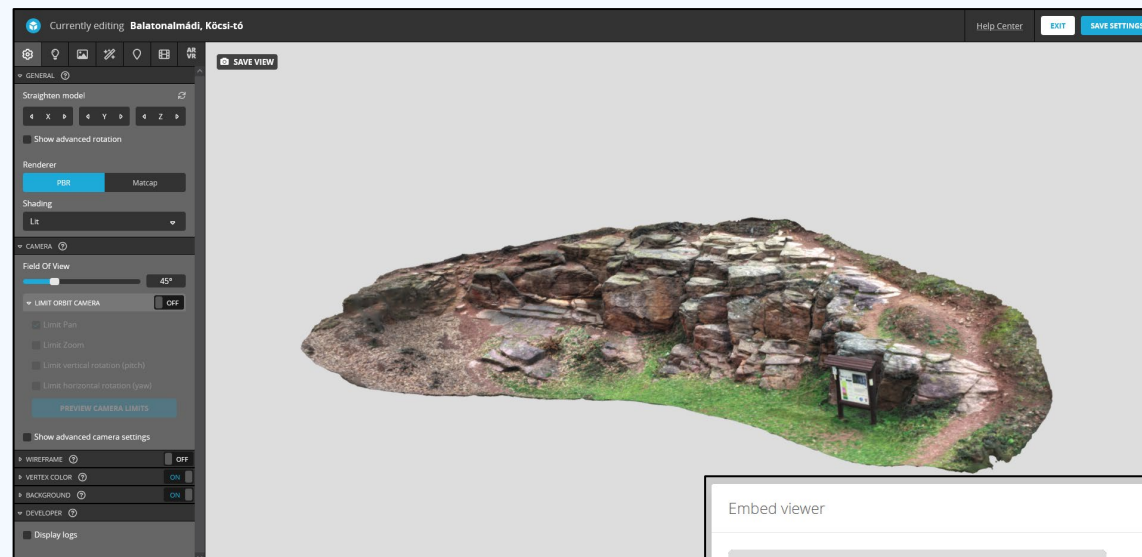
 Metashape

- Felvételek feldolgozása:
  - WebODM → Agisoft Metashape
- A készült fotók betöltése, majd térbeli elhelyezése
  - „Align Photos”
- Pontfelhő generálása a képekből
- További szerkesztések:
  - Felesleges részek levágása
  - A terület megtisztítása a növényzettől
  - Mesh + textúra elkészítése
- .obj fájl és a textúrafájlok exportálása
  - 3D modell

3D modellek – Sketchfab

- A modellek megosztása
→ Sketchfab
- Rendszergazdai közreműködéssel
kutatói célú fiók létrehozása
- A modellek további beállításai itt
kerültek véglegesítésre:
  - Megvilágítás
  - Forgatási lehetőségek
  - Színek javítása
  - Háttér beállítása
  - Előnézeti kép
- HTML beágyazási lehetőségek
→ weboldalak

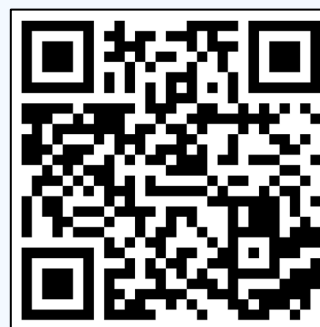
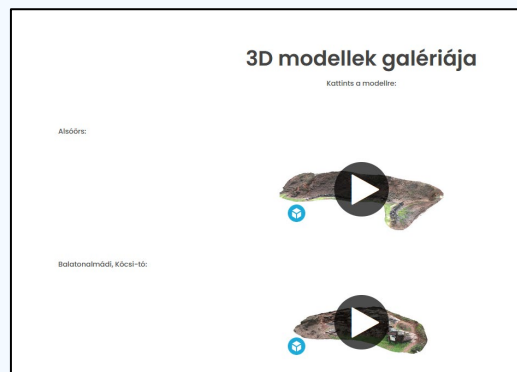
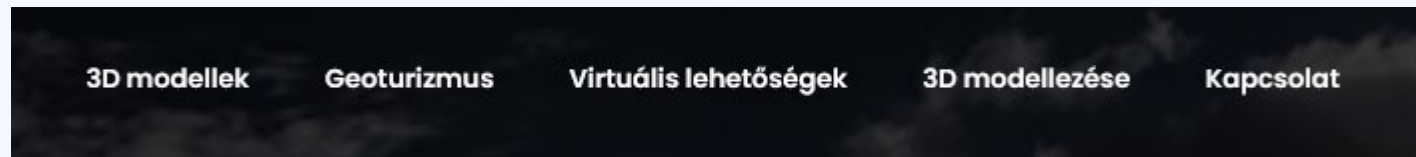
3D-s virtuális geoturisztikai alkalmazás létrehozása

3D modellek

Készítette: Hajdú Edina

Weboldal a modellekkel

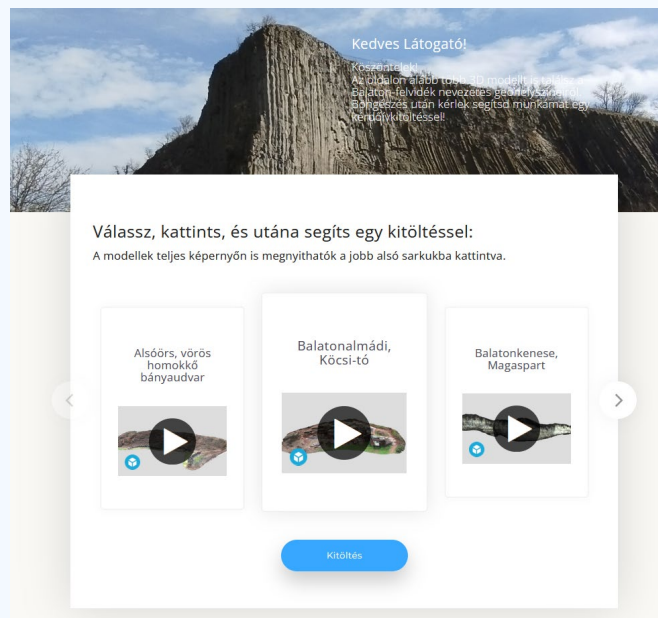
- Navigációs panel (kattintható)
- Kettő fő rész:
  - Modellek
  - További információk
- Előnézeti kép
- A modell:
  - Nagyítás
  - Forgatási opciók
- HTML + JavaScript + CSS
- Kompatibilis:
  - PC és mobiltelefon is

<https://mercator.elte.hu/~edina/3Dmodellek/>

Kérdőívvezés

- 4 blokk, több típusú kérdés:
  - Elérhetőség/értelmezhetőség
  - Minőség
  - Felhasználhatóság
  - Személyes meglátások
- Különböző érdeklődésű kitöltő, szakemberek
- Különféle korosztály
  - a geotudományok szélesebb társadalmi ismertetése

Meg tudja tekinteni a modellt az eszközén rákattintás után (tudja forgatni és nagyítani)? *

Igen, gond nélkül.

Igen, de lassan tölt be.

Nem.

Egyéb: _____

Mire tudja felhasználni a modellt? (többet is jelölhet) *

Túratervezés

Kirándulás helyett (távolság vagy más korlátozások miatt nincs lehetősége meglátogatni)

Érdeklőség

Oktatás/kutatás

Egyéb: _____

Értékelje a bemutatott modellek textúráját! (textúra: minőség, láthatóság) *

1 2 3 4 5

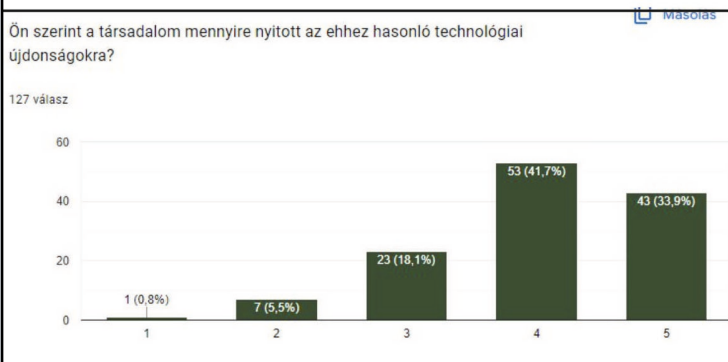
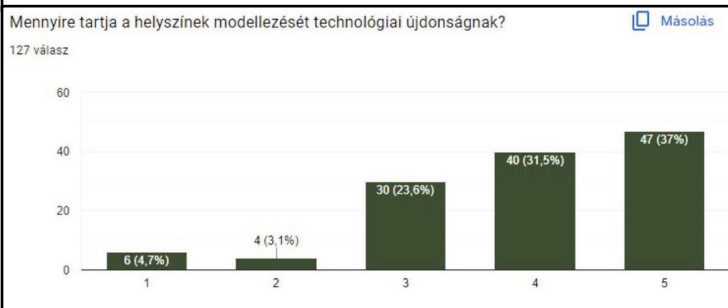
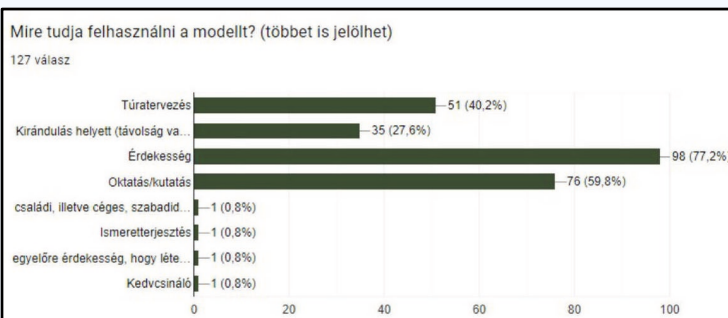
Rossz minőség, nem látszanak jól a helyszínek jellegzetességei.

Jó minőségű, jól értelmezhető tulajdonságok.

Amennyiben egyéb kérdése, észrevétele támadt a kérdőívvel vagy a modellekkel/kutatással kapcsolatban, kérem itt írja le:

Saját válasz

A kérdőív eredményei

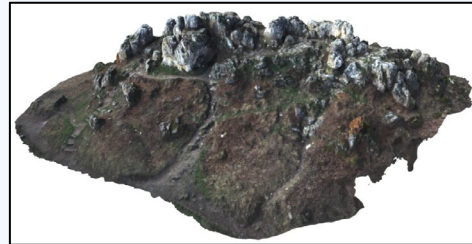

- 127 válasz
- A kitöltők 77%-a „Nagyon jó”-ra értékelte a weboldal átláthatóságát
- Felhasználhatóság:
  - Legtöbb szavazat: „érdekesség”, majd „oktatás/kutatás” és a „túratervezés”
- Az oktatásban, ismeretterjesztésben betöltött szerep >50%-nak fontos
- Társadalom nyitottsága: *inkább nyitott*
- Hosszabb véleménykifejtés: szabad javaslattétel
  - Annotációk és földtani ismeretanyag hozzáadása
  - A modellek negatív oldalának „eltüntetése”
  - Áttekintőtérkép, méretarány

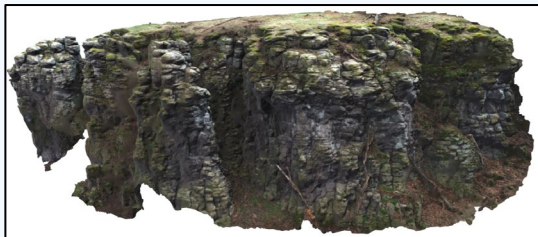
Konklúzió

Szent György-hegy

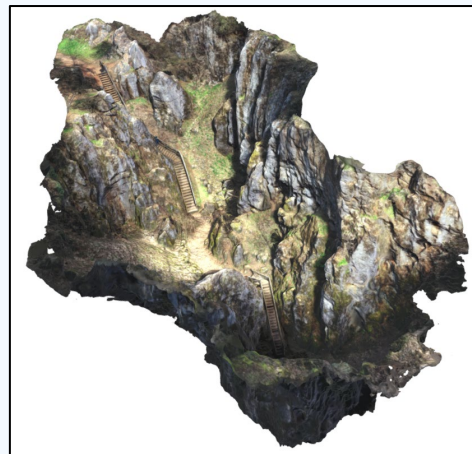
Tihany, Aranyház

Kapolcs, Király-kő

Balatonalmádi, Köcsi-tó

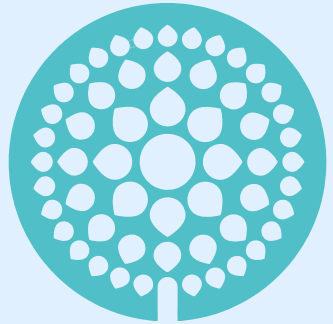
Úrkúti-őskarszt

- A fő cél: *földtudományos örökség bemutatása fenntartható módon*
- A módszer jó alapot nyújt további fejlesztésekhez
- Több emberhez eljut a tudományos ismeret
  - Fizikai korlátozások nélkül
- Oktatás/kutatás → új lehetőségek megismerése
- A geoturisták számának növelése
- A módszer kiterjesztése más területekre
  - Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-22-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

A TKP2021-NVA-29 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021-NVA pályázati program finanszírozásában valósult meg.

A projektet a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága támogatta.

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Bakony-Balaton
Geopark

UNKP
Új Nemzeti
Kiválóság Program

Köszönjük a figyelmet.

Kapcsolat:

hajdu.edina@inf.elte.hu

pal.marton@inf.elte.hu

<https://mercator.elte.hu/~edina/3Dmodellek/>

Tapolcai-medence

Fotót készítette: Korbély Barnabás

